

Európsky zatýkací rozkaz

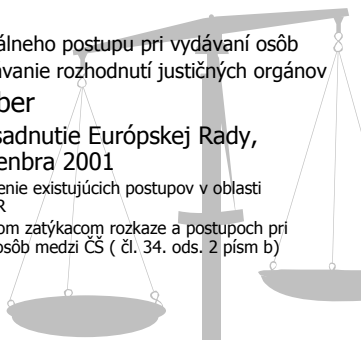
Aplikácia a realizácia v SR

Alica Kováčová PhD

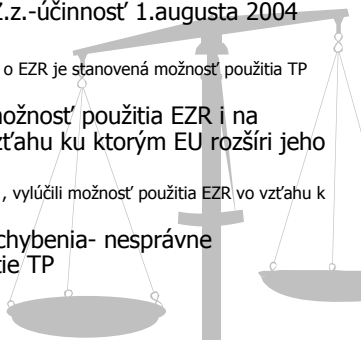
Historické dôvody a právny základ úpravy

- Tampere 1999
 - -zrušenie formálneho postupu pri vydávaní osôb
 - Vzájomné uznávanie rozhodnutí justičných orgánov
- USA 11.september
 - Mimoriadne zasadnutie Európskej Rady, Brusel, 21.septembra 2001
 - Úplné nahradenie existujúcich postupov v oblasti vydávania EZR
 - RR o európskom zatýkacom rozkaze a postupoch pri odovzdávaní osôb medzi ČS (čl. 34. ods. 2 písm b) Zmluvy o EU

Zákon o európskom zatýkacom rozkaze

- Zák. č. 403/2004Z.z.-účinnosť 1.augusta 2004
- Lex specialis k TP
 - § 1 ods. 2 zákona o EZR je stanovená možnosť použitia TP subsidiárne
- Zákon upravuje možnosť použitia EZR i na ďalšie štáty, vo vzťahu ku ktorým EU rozšíri jeho použitie
 - ČS sa nestotožnili, vylúčili možnosť použitia EZR vo vzťahu k iným ako ČS
- Identifikované pochybenia- nesprávne subsidiárne použitie TP

Predmet úpravy Definícia

- Úprava postupu príslušných justičných orgánov pri vydávaní osôb medzi ČS EU
- Úprava podmienok za ktorých možno postup realizovať
 - Európsky zatýkací rozkaz je rozhodnutie justičného orgánu členského štátu EU smerujúce k zadržaniu a odovzdaniu osoby, vyžiadanej na trestné konanie, výkon trestu, alebo ochranného opatrenia
 - Napriek tejto definícii, niektoré štáty z hľadiska právnej formy považujú EZR len za formulár
 - RR článok 1

Základné pojmy, vzťah k medzinárodným zmluvám

- EZR
- Tretí štát
- Štát pôvodu
- Vykonávajúci štát
- Vykonávajúci orgán
- Rozhodnutie o vykonaní EZR
- Ostatné písomnosti
- Bez porušenia uplatňovania medzinárodných zmlúv vo vzťahoch ČS s tretími štátmi, nahrádza EZR zmluvnú základňu vzťahujúcu sa na extradíciu
 - Čl. 31 RR, § 3 zák. č. 403/2004Z.z.
 - Vyhlásenie podľa čl. 28 EDV 1957

Rozsah použitia EZR

- podmienky, za ktorých možno EZR vydať
 - - stíhanie
 - – skutok, pre ktorý sa EZR vydáva musí byť trestným činom
 - -horná hranica trestu, ktorý možno uložiť – aspoň 1 rok
 - -výkon trestu
 - – skutok, pre ktorý sa EZR vydáva musí byť trestným činom
 - -horná hranica trestu, ktorý možno uložiť – aspoň 1 rok
 - – uložený trest minimálne 4 mesiace
 - 32 kategórií trestných konaní
 - Horná hranica trestnej sadzby 3 roky
 - Neskúma sa obojstranná trestnosť
- RR článok 2 –nekorešponduje úplne so zák.č. 403/2004 Z.z. § 4,

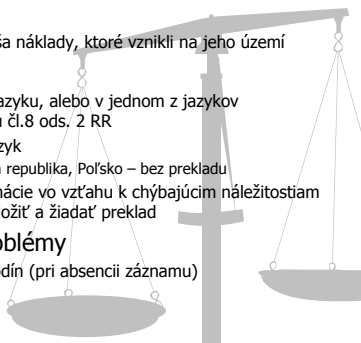
Spôsob a forma styku

- Spôsob
- Priamo medzi príslušnými orgánmi
 - (absencia jazykovej vybavenosti)
 - EJN
- Prostredníctvom ústredných orgánov
 - (vyhlásenie v notifikácii)
- SIRENE , Interpol
- Forma
 - Poštou, alebo inou bezpečnou formou umožňujúcou vyhotovenie písomného znenia

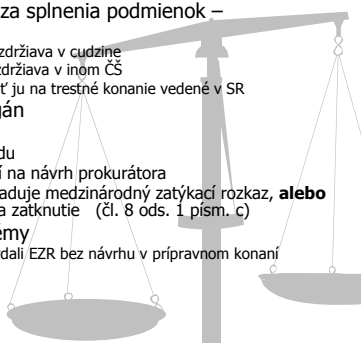
Náklady Jazykový režim

- Náklady
 - Zásada - štát znáša náklady, ktoré vznikli na jeho území
- Jazyk
 - EZR sa zasiela v jazyku, alebo v jednom z jazykov dožiadaného štátu čl. 8 ods. 2 RR
 - SR – slovenský jazyk
 - Rakúsko, Česká republika, Poľsko – bez prekladu
 - Doplnujúce informácie vo vzťahu k chýbajúcim náležitostiam EZR, je nutné preložiť a žiadať preklad
- Identifikované problémy
 - Preklady do 48 hodín (pri absencii záznamu)

Vydanie EZR SR ako štát pôvodu

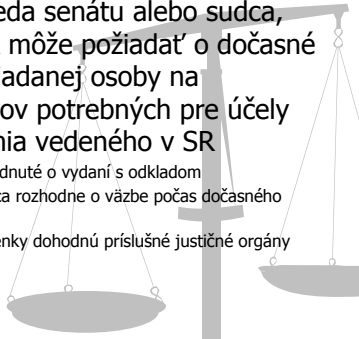
- EZR je možné vydať za splnenia podmienok – kumulatívne
 - Obvinená osoba sa zdržiava v cudzine
 - Pravdepodobne sa zdržiava v inom ČŠ
 - Je potrebné vyžiadať ju na trestné konanie vedené v SR
- Príslušný justičný orgán
 - Predseda senátu
 - Sudca príslušného súdu
 - V predsúdnom konaní na návrh prokurátora
 - Zároveň s EZR sa vyžaduje medzinárodný zatýkací rozkaz, alebo vnútroštátny príkaz na zatknutie (čl. 8 ods. 1 písm. c)
- Identifikované problémy
 - Niektorí sudcovia vydali EZR bez návrhu v prípravnom konaní

Dočasné prevzatie vyžadanej osoby

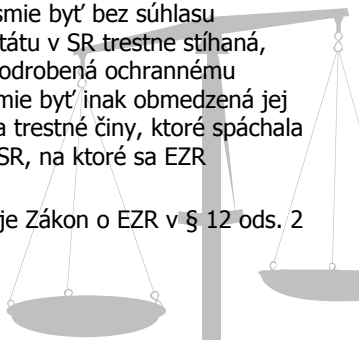
- Príslušný predseda senátu alebo sudca, ktorý vydal EZR môže požiadať o dočasné odovzdanie vyžadanej osoby na vykonanie úkonov potrebných pre účely trestného stíhania vedeného v SR

- Ak bolo rozhodnuté o vydaní s odkladom
- Príslušný sudca rozhodne o väzbe počas dočasného prevzatia
- Ďalšie podmienky dohodnú príslušné justičné orgány priamo

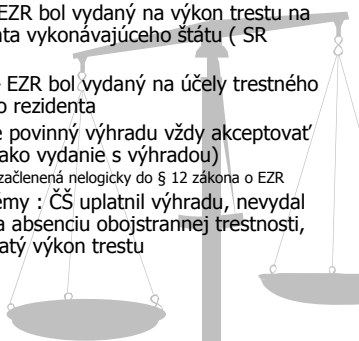
Možnosť trestného stíhania za iné trestné činy

- Vydaná osoba nesmie byť bez súhlasu vykonávajúceho štátu v SR trestne stíhaná, odsúdená alebo podrobená ochrannému opatreniu ani nesmie byť inak obmedzená jej osobná sloboda za trestné činy, ktoré spáchala pred vydaním do SR, na ktoré sa EZR nevzťahoval
- Výnimky špecifikuje Zákon o EZR v § 12 ods. 2
- čl. 27 RR

Akceptácia výhrady vykonávajúceho čs

- Článok 4 ods. 6 RR- EZR bol vydaný na výkon trestu na občana alebo rezidenta vykonávajúceho štátu (SR neimplementovala)
- Článok 5 ods. 3 RR – EZR bol vydaný na účely trestného stíhania občana alebo rezidenta
- Príslušný orgán SR je povinný výhradu vždy akceptovať (SR implementovala ako vydanie s výhradou)
 - Uvedená úprava je začlenená nelogicky do § 12 zákona o EZR
- Identifikované problémy : ČS uplatnil výhradu, nevydal občana, vzhľadom na absenciu obojstrannej trestnosti, doposiaľ nebol prevzatý výkon trestu

Dôvody pre nevykonanie EZR SR ako vykonávajúci štát

- V SR implementáciou kumulovala obligatórne a fakultatívne dôvody uvedené v RR samostatne (čl. 3 a čl. 4)
- Identifikované problémy
 - V súvislosti s rozhodovaním prokurátora
 - Vo viacerých prípadoch aplikácia nevýhodná pre SR
 - Ťažkosti so začatím stíhania po odmietnutí vykonania EZR (dôkazy)

Obmedzenie osobnej slobody na základe existujúceho EZR

- Zadržanie
 - Zákon o EZR stanovuje povinnosť osobu vždy zadržať
- Väzba
 - Zákon o EZR nerozlišuje predbežnú a vydávaciu väzbu
 - V prípade 32 kategórií trestných činností – obligatórna väzba
 - V ostatných prípadoch fakultatívna väzba
 - Pre účely fyzického vydania osoby – obligatórna väzba
- Identifikované problémy
 - Najmä s obligatórnou väzbou v súvislosti s 32 kategóriami (občania)
 - Osobu nie je možné vždy zadržať, najmä ak je vo VTOS, na zadržanie sú viazané lehoty

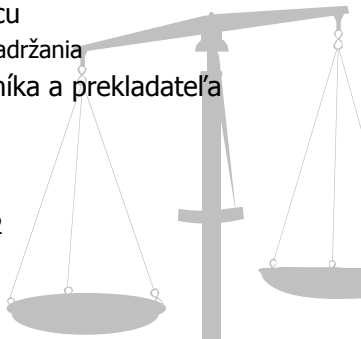
Predbežné vyšetrovanie

- Príslušný orgán
 - Prokurátor
- Účel
 - Zistiť existenciu podmienok na vykonanie EZR
- Absencia relevantných informácií vo vzťahu k obligatórny náležitosti EZR
 - Prokurátor žiada o doplnenie
 - V prípade nedoplnenia, možnosť vrátiť EZR štátu pôvodu bez rozhodnutia o vykonaní
- Možnosti vrátenia EZR
 - Vyžiadaná osoba zomrela (vyhlásená za mŕtvu)
 - Vyžiadanú osobu nemožno zadržať
 - Nebolo zistené miesto pobytu na území SR
 - EZR bol príslušnému orgánu SR doručený po odovzdaní osoby
 - Nebol vydaný súhlas tretím štátom, ak je potrebný
- Identifikované problémy : miestna príslušnosť na vykonanie PV je viazaná na miesto zadržania osoby- problém ak je osoba vo VTOS a premiestnia ju v priebehu predbežného vyšetrovania...

Práva vyžiadanej osoby

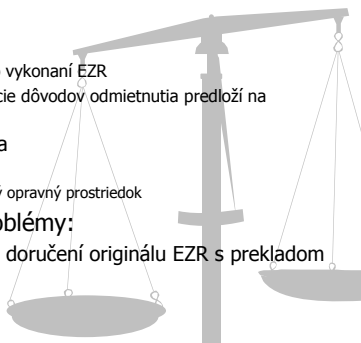
- Právo na obhajcu
 - Od momentu zadržania
- Právo na tlmočníka a prekladateľa
 - Celé konanie

RR čl. 11 odsek 2

Rozhodovanie o výkone EZR - so súhlasom vyžiadanej osoby

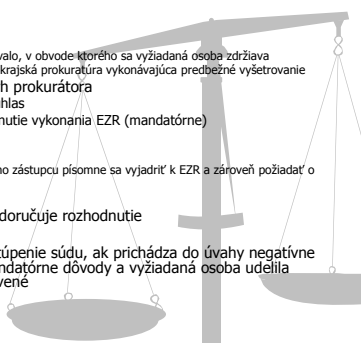
- Príslušný orgán
 - Prokurátor
 - Rozhodnutie len o vykonaní EZR
 - V prípade existencie dôvodov odmietnutia predloží na rozhodnutie súdu
 - Forma rozhodnutia
 - Uznesenie
 - Nie je prípustný opravný prostriedok
- Identifikované problémy:
súhlas vyžadovať až po doručení originálu EZR s prekladom (lehoty)

Rozhodovanie o vykonaní EZR - súdom

- Príslušný orgán
 - Krajský súd
 - Ktorý rozhodoval o väzbe
 - Ak sa o väzbe nerozhodovalo, v obvode ktorého sa vyžadaná osoba zdržiava
 - V obvode ktorého pôsobí krajská prokuratúra vykonávajúca predbežné vyšetrovanie
- Súd vždy rozhoduje na návrh prokurátora
 - Vyžadaná osoba nedala súhlas
 - Existujú dôvody na odmietnutie vykonania EZR (mandatórne)
- Spôsob rozhodovania súdu
 - Neverejné zasadnutie
 - Právo osoby a jej právneho zástupcu písomne sa vyjadriť k EZR a zároveň požiadať o verejné zasadnutie
- Podmienky pre rozhodnutie
- Okruh subjektov ktorým sa doručuje rozhodnutie

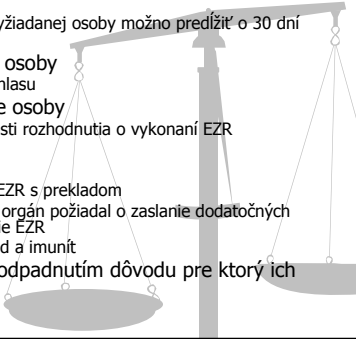
Identifikované problémy : odstúpenie súdu, ak prichádza do úvahy negatívne rozhodnutie pre iné ako mandatórne dôvody a vyžadaná osoba udělila súhlas nie je v zákone upravené

Lehoty

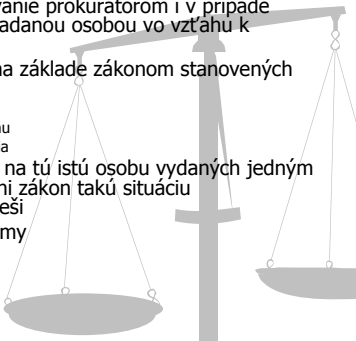
- Základná lehota
 - 60 dní od zadržania vyžadanej osoby možno predĺžiť o 30 dní
 - Poriadková lehota
- Konanie so súhlasom osoby
 - 10 dní od udelenia súhlasu
- Lehota na odovzdanie osoby
 - 10 dní od právoplatnosti rozhodnutia o vykonaní EZR
 - Zákonná lehota
- Lehoty neplynú ak:
 - Štát pôvodu nezaslal EZR s prekladom
 - Vykonávajúci justičný orgán požiadal o zaslanie dodatočných informácií na doplnenie EZR
 - Koná sa o odňatie výsad a imunit

Lehoty začínajú plynúť odpadnutím dôvodu pre ktorý ich plynutie spočívalo

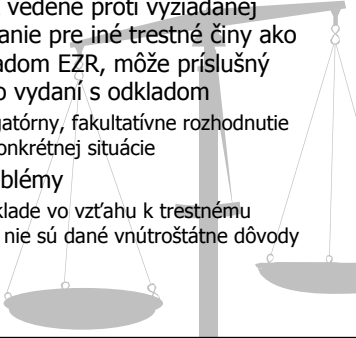
Rozhodovanie v prípade viacerých EZR

- Je vylúčené rozhodovanie prokurátorom i v prípade udelenia súhlasu vyžadanou osobou vo vzťahu k niektorému EZR
- Vždy rozhoduje súd na základe zákonom stanovených kritérií
 - Závažnosť činu
 - Miesto spáchania činu
 - Dátum a účel vydania
- Prípád viacerých EZR na tú istú osobu vydaných jedným žiadajúcim CS - RR ani zákon takú situáciu nepredpokladá a nerieši
- Identifikované problémy
 - Pasívne vydanie
 - Aktívne vydanie

Odklad vydania

- Ak je na území SR vedené proti vyžadanej osobe trestné konanie pre iné trestné činy ako tie ktoré sú podkladom EZR, môže príslušný orgán rozhodnúť o vydaní s odkladom
 - Postup nie je obligatórny, fakultatívne rozhodnutie závisí ad hoc od konkrétnej situácie
- Identifikované problémy
 - Rozhodnutie o odklade vo vzťahu k trestnému stíhaniu v SR, kde nie sú dané vnútroštátne dôvody väzby

Problémy identifikované v rámci aplikácie a realizácie EZR v SR

- Doplnkové informácie – opätovné vydanie EZR
 - VB namiesto poskytnutia doplnkovej informácie vydá nový EZR – problém – lehota – totožnosť skutku....
- Dôvody na odmietnutie
 - Rozšírenie dôvodov na odmietnutie nad rámec EZR (Taliansko)
- Vrátenie vydané osoby na výkon trestu
 - Pri akceptácii SR – problémy s prevzatím osoby na výkon trestu
 - Forma ochrany občanov
- Rozhodnutie v prípade viacerých EZR na tú istú osobu
 - Maďarsko 7 zatykačov
- Vydávanie EZR až po zadržení osoby
 - Maďarsko – už zmenilo prístup
- V prípade EZR na občana vykonávajúceho štátu, tento začne po doručení EZR konanie a osobu nevydá
 - Taliansko

